

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesu Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Exercitium quintum De Methodo vivendi ac moriendi instar martyris Jesu
Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

EXERCITIUM
QUINTUM.

EXERCITIUM
QUINTUM. R. O.

*De Methodo vi-vendi ac morientium
Martyris JESU Christi.*

Duo Martyrii genera distinguuntur: Christo
res; unus cruentum, seu sanguinis; & quam
tum alterum, ita sine sanguine; unus postole
alterum patientiae: unū est passio corporis &
de lege. cap. ultra quam nulla: alterum passio inchoata, ultra Apostol
28 fol 97. alia. In utroque officiendus est Dei famulus, & Non e
hostia grata Domino, in odorem suavitatis: & hoc cum in
defici martyrium, supplendum est per manu dilatio
S. Th. add. tientia, quod, e si excedatur intentione, excedat. Marti
q. 96. a. 6. diuturnitate Eventu non tantum occasu, alterius. Ima
ad s. stinus, sed etiam contemptu carnis ad palmam. D. Ch
S. Aug. ser. possimus pervenire. Non solo eventu, confirmati
46. ad SS. Stomus, sed etiam proposito. Non soium perdendus
S. Chrysost. subiungit Bernadus, sed etiam affligendo carnem.
in Ps. 91. In utroque Martyrio primum suum coequ
S. Bern. ser. Christi martyris: Sed in persecutione militia, impo
in Cant. scientia coronatur. Itaque hi debent esse finis:
Cyp. ex- riorum nostrorum, termini nostra spei, & gaudio
horre ad nostrorum materia: magnificare & glorificare
martyrij. nostrum in vita & in morte: i. itari Redemptori
strem: amplexari Crucem Christicu[m] sanguine, &
sanguine: vivere & mori instar Martyris aeternaver
in martyrio cruento & incruento. De utroque ho
tyiorum genere tractabitur in praesenti exercitu:
piùm quidem de martyrio mortis, & quantum ad
excellentiam, & quantum ad dispositionem & mo
subeundi illud.

CAT

CAPUT I.

De excellentia Martij mortis &
sanguinis.

M. R ecentissima est, in Sacra Scriptura fundata, Divino
Oraculo approbata, nec non ss. Patrum authori-
tate & doctrinâ probata & confirmata, summa o-
mnium gratiarum, quas in hac vita anima quedam ab
infinitâ Dei liberalitate recipere possit, esse gratiam
Martyris, quo quis profundit vitam & sanguinem pro
Christo: Nihil pretiosius, inquit D. Augustinus,
unusquam mori pro Christo. Gratia hæc excedit gratias A-
postolorum Doctorum & Evangelistarum, ait D. Chry-
stosostomus: Illustrius est pax pro Christo, quam si vè
astra, si vè Apostolum, si vè Doctorem, si vè Evangelistam esse.
Non est inferior hæc dignitas & excellentia ipsa Beato-
martyris dilatio gloriae in Enoch & Eliâ compensabitur tolerando S. Aug.
excedit Martyrium.

D. Chrysostomi: Potius mihi habet, male affici pro
Christo; quam honorari à Christo. Non est ideo bonum S. Chrysost.
pro Christo ligari, quod inde Regnum cœlorum acquiri-
tur, sed ideo bonum, quod pro Christo fit. Non ideo beata pre-
dico vincula, quod in cœlum destinant ligatum; sed quod
pro cœli Domino feruntur.

Ratio est, quia, ut docet Angelicus, est actus ma-
xime perfectionis: quia maxima charitatis (secundum 2.2 q.5. a.3.
illud Ioannis: Majorem dilectionem nemo habet, Ioan. 15
ut animam suam ponat quis pro amicis suis) quia S Tho. ubi
pro Christo contumuit propriam vitam, quam maxi sup.
me amat; eligit mortem, quam maximè odit. Et
quoniam charitas unius Confessoris dici possit major
charitatis unius Martyris: id intelligendum est iuxta
eundem S. Doctorem, ex parte alius, non ex parte
operis: maius enim opus esse nequit, quam propriam dare
vitam pro Christo. Hoc est fundamentum, cui innititur

quod Sexta est supereminentia ad alias Baptismi species: si-
m, ut idem iuxta doctrinam S. Thomae virtus causæ instru-
mentalis & principalis Passionis Christi, & Spiritus
pro Christi plus manifestatur & relucet in Baptismo sanguinis,
et locum in Baptismo fluminis & flaminis. Passio Christi
pecunie remonstratur in Baptismo aquæ per figurationem: in
Baptismo contritionis per affectionem: in Baptismo san-
guinis per imitationem. Similiter virtus Spiritus sancti
temperatur in Baptismo aquæ per viriutem quendam laten-
tiam: in Baptismo contritionis per cordis commotionem:
in Baptismo sanguinis per potissimum actum dilectionis.
etiam secundum Damascenum, superat alios Bapti- Damase.
gnos, quia solus Baptismus martyrii seu sanguinis secun- de fide.
mimic, le maculæ non inquinatur.

Angeli. Septima prærogativa est donum & præmium Aureo- S.Tho. ad-
Nam, quæ est aliquid superadditum Aurea. Aurea, quæ est dit. p.1. q.
alentia præmium essentiale, est gaudium de Deo: Aureola, quæ 98. Eccl. 6.
magis est præmium accidentale, est gaudium de opere, quod
habet natura excellentia victoria.

Aureola Martyris nobilior est aureola Virginum &
Doctorum: quatenus est ex majori pugna & nobiliori vi-
rogredi. Et sicut Aurea principaliter est in anima, & per
redundans in corpore; ita Aureola in anima erit
gaudium, in corpore claritas redundans à gaudio.
Gaudebunt & triumphabunt Sancti Martyres per totam S.Th. cit.
Ateniam se in obsequium Christi occisis esse, corpori sup. Apoc.
mando le Agno occiso ab origine mundi.

13.

Et cum Aurcola recipient palam, quæ est suavis ad S. Ambr.
cibum, umbra ad requiem, honorabilis ad triumphum, Exod.
Semper uires, semper vestit a solita, semper parata victoria.
Atque ideo non marcescit palma; quia Martyrum victo- Psal. 91.
rianon marcescit, iuxta illud: Iustus ut palma florebit.

Et haec sufficiant de excellentia & privilegiis
Martyrij.

G 5

CAP. II.

C A P. II.

De dispositione ad Martyrium.

S. Thomas *in sup.* **D**icitur S. Thomas dispositionem ad recipientem & meritum Martyrj necessariam electatem mortis actus alis datae in odium Christi. & quod quis esset peccato obnoxius, non habet centiam in illo, vel affectum ad illud. Eiusdem

S. Cyprianus. *in sup.* **D**icitur sententia fuit S. Cyprianus. *Voluntas, inquit, consummatio mortis faciunt Martyrum gloriam.* A *etiam distinguuntur Martyrj genera, Ianoctonarii, & ceteri, occisorum ab Herode, Justorum, & Peccatorum.* *dispositio necessaria primis est sola mors passus in odium Christi: dispositio necessaria secundis est acceptata & passa voluntarie pro Christo: ultimis necessaria quoque est negatio complacientiae imperii.* *A* *Ratio est, quia voluntas illa & astus ille (voluntas pro Christo) est virtutaliter & astus amoris Dei.* *ubi* *tionis: insuper quando sunt duo medii perspectivae. Sotus ad salutem, possimus eligere utrumlibet: quando in 4. dist. 9. teneant, quod, cum peccatorum occurrit marte. 10. ad minus necessaria sit attritio, veluti necessarium baptismo ad alitorum.*

Hic considerandum venit, quanta estimatur perfecta imitatio Passione & Mortis Christi mei. Martialisquis nullam aliam sit praedicta virtute pluribus obnoxius sit defectibus & peccatis, non morte imitabitur Christum exponendo utramque eius fide, nec habebit complacentiam aut afflictionem peccatum, propter hoc se um repeditus ergo ratione tribus, & ab omni poena liber evader. Tamen Pateraternus Passionem & mortem filij sui, utrumque veram illius viderit expressionem & imaginem velut in Martire consigilii, abundantius eos diligenter agnoscat & suscipiat, ac proprio naturali Filio Iesu efficiat, ut in passione, sic in gloria. Et hoc scilicet de dispositione ad Martyrium.

CAP. III.

De modo pugnandi & vincendi in
Martirio.

A Roma, quibuscum decertat & pugnat S. Martir,
sunt viva fides, certa spes, & charitas perfecta.
Primo, fides. Quia per fidem Sancti vicerunt regna,
inquit affirmat Apostolus. Et quod rabi videtur durum, sub- *Ad Habr. 11*
tunc Augustinus, non erit durum si adfici fides. Per fi-
dem vident Christum, qui, uti docet S. Bernardus, *S. Bern.*
simile luculum & parvum; speculum patientia, & serm. 47.
dramum patientis. Christum tanquam speculum imi- *in Cant.*
tantur, coque veluti præmio gaudent & fruuntur.
Immobilis Martir semper ob oculos mentis suscep-
tit ipsius & Martirum corona. & forma Martirij: recognitans *S. Bern. ab*
s. Deo, qui eam sustinuit aduersus semetipsum contra sup.
ditionem, ut non defatigetur animo suo deficiens. Ri-
mutatur & miratur patientiam Dei in Christo, & eadem
sonberat & roborat propriam: Non sentire sua vulnera *S. Bern. ser.*
mis, dum sui Duxis vulnera intuetur: nec licet circa 13. in Cant.
sanguinem ad verbum accedere, imò inconveniens & *Cle. Alex.*
ab iurdinum maximum judicat, vivere & militare sub ve-
xillo crucifixi, si vitam & sanguinem non profude-
rit cum ipso, & pro ipso.

Considerat in illo Crucifixi speculo, quanta passus
fuerit in famâ & honore per irrisiones & contumelias: *S. Tho. 3. p.*
Quanta in corpore per vulnera & flagella: quanta q. 46.
In animâ per tristitiam, tedium, & timorem: quan-
ta in cunctis membris corporis per spinas, clavos,
alspas & spuma: & in omnibus sensibus: secundum
radum, flagellatus & clavis confixus: secundum
gustum, felle & aceto potatus: secundum olfactum,
sapore cadaverum: secundum auditum, lacesitus vo-
cibus blasphemantibus & irridentibus: secundum visum,
videns Matrem & Discipulum, quem dilgebat, flentes.

Ad

Ad horum intuitum exultat & triumphat iam m
rato corpore, rimante latera ferro, invictus Chi*stavuit*

S. Bernar. Vbi ergo tunc anima Martyrus? Nempe in i*icom*
serm. in petra, nempe in visceribus IESV, vulneribus i*lolum*
Cant. tentibus ad introendum. Si in suis i*recte*
tans ea, no*o* considerans plagas & vul*antia*
ferrum profecto sentiret, dolorem non ferri, i*Armat*

& negare. Ast quia habitat in Christo, i*cesser*
preciosissimis plagiis, cunctum spernit dolorem p*pter Sa*

Surius 29. mosus persistit in voce fortissime confessus m; sed

Mar. Joannes interrogatus, unde in tantis tormentis i*malpe*

talem consolationem, respondit: ex con*tribulando*
Passionis & Mortis Salvatoris: Consolatio*tra est*

est ex ancho illo Ligno, qui affixus est Domini*mol ei*

Christus. Prima haec visione correspondet alteris: pe

tanquam præmij: Primum patientis. Hoc*res suas*

præmij talis est, inquit S. Cyprianus, ut ad M*odem te*

i*invictum & constantem efficacium solam* sit ce*Qualis ip*

S. Cypr. de Has cogitationes (scilicet de præmio futuro) qui*uod ha*

hore. ad potest vincere? qua possunt tormenta frangere*itam pre*

Marij. tur occult in persecutionibus terra, sed patet celum*menti*

i*Antiechristus, sed Christus tuerit: mortu*do, non r*abat*

sed immortalitas sequitur: occiso mundu*repti*

situ*to paradise exhibetur: vita temporalis tan*re*afrend*

sed eterna reparatur. Hac oportet mente & i*ombure*

completis: hac die ac nocte meditari. Quid mirum deinde, si per fidem cognoscere*ui me c*

meliorum & marentem substantialiam, cum*nim est*

fusciunt rapinam, non solum bonorum, sed pro*Cenitulli*

guinis, propriæ viæ: Perfidia Tyrannorum*Martyru*

res catenis carcibusque includit; at viva*reponit a*

& soluti abeunt. Corpus patitur inter viocula*orque,*

ter choros Angelorum gaudet anima. Afflitos*se iniqu*

carnifices eos torturantes: illinc prompti aduent*Inter a*

eosdem consolantes & coronantes. Lucifer*entissim*

turma non nisi Martyrum meditatur ruinam: C*aqutis f*

cælorum stipatus exercitu attendit eorum*identi; f*

Surius 13. S. Alexander Martyr viva fide, im*bant;*

May. cœlestis gloria, nulla sentiebat tormenta ipsius*riorum*

tia; sed inter illa gaudebat: Video, dicebat, stup

iam mihi preparatam : quare delectatus sum , &
 Chil. ultavit spiritus meus. Et alter Alexander S. Anto-
 nius & socius , in tormentis nihil respondebat;
 Iolum calum intuebatur , ipsum à longinquove-
 i recreans , gaudebatque aeternorum bonorum fra-
 ntia.
 vulgo
 ret, su-
 sto , u-
 dolos
 geni-
 rmenta-
 c conde-
 latio-
 minis-
 et alio-
 s foras ad Deum : & dum sperat in sanguine Agni ,
 ut ad M-
 solo sit certa; debet esse conjuncta bonis nostris operibus.
 o) qui-
 Qualis igitur erit spes illa Martyris , unita tali operi,
 uod haber rationem summi & optimi , quod est dare
 itam pro Christo ? S. Pontianus in maximis constitutus
 dementis , hisce se confortabat verbis : In Domino con- Psal. 55.
 do , non timebo . quid facias mihi homo. Et S. Zosimus
 datur spes in Christo roboratus , non solum non formi-
 abat tyrannum ; verum etiam eundem provocabat ad
 offerendam sibi mortem , dicens : Totum corpus meum Surius 14.
 embre , nunquam enim me vinces : prelato est Christus , Ian.
 ui me corroboret. Et ego à te interfici valde cupio : hac
 nim est mea voluntas in Christo Iesu. Hæc , ut notat Apolog. in
 Eutullianus , non unius solius Martyrii , sed omnium fine.
 viva hi-
 jocula-
 Affili-
 adiutor-
 Inter arma Martys in necessaria ultimum , cumque po-
 tentissimum locum obtinet ardens charitas. Causam
 aquin S. Bernardus , cur Sancti Martires torrentur & S. Bern. de
 funden-
 ident ; seruntur & gaudent : occiduntur & ecce trium- Can.
 a qua-
 bant ; respondet , quia charitate pleni , tormenta Mar-
 pion am-
 torum non sentiunt. Est effectus charitatis , quæ
 ani-

animam in proprio corpore, ubi patitur, vbi Hac tuam, & vivam solum in Deo, quo gaude, us mod Ardens vis charitatis elevat. Marryris animam consermnes creaturas: unde corde generoso sub Domum alter universa: & liber ab omni timore & spe mundi, iusti minimū allicitur, aut deterretur à quocumque conseruata.

Tale cor erat magno Apostolo & Iohannae Pauli,

S. Paulo, ut optimè adveretur S. Chrysostomus orisset.

S. Chrysostomus. Paulus charitatem Christi animatus, gentes & non solum soli Land. 169. velutis arenam reputabat. Tyranno furoribus ex veluti quosdam pulices estimabat: cruciam Christi, mente ludum putabat esse puerorum: decorum atri suum, casenā magis quam diademate em. Hec despiciebat universa, qua cernimus, ut suum, & jam pueris facta contemni. Et quid mirum, nemorā Sanctus, cum non solum possidebat à charitatem sed totus fuerit charitas: Sicut missum a Christi ferrum totius ignis efficietur: Sic Paulus charitatis census, totus effectus charitas. Quapropter sancti contemnebant, quasi in alio patarentur, vel ad amissum possideret corpus.

Vincuntur.

Hec charitate instructi SS. Martyres, scilicet Paraphysa-

riam in hoc solo reponunt, nempe, in pati & non Cyprianis

Christo: Hec est amans tuus lex: tunc se fideliter Ad sancti

cum adversa pro his, quos diligunt, sustinent. Ia fortiissimi

charitatis Christi leopum collimant, eique rebantur

S. Bernar. formare sat agunt: Discunt à Christo, quoniam ad datus.

Christum, & ibi ponunt sua dilectionum mosam, antequam

stus posuit suam.

Ultra has virtutes, ut quis fœliciter patiatur, qui a

Martyrij, necessaria quoque est continua oratione.

S. Aug. 10. Per hanc, inquit S. Augustinus, quidquid filii acce

10. serm. de choar. suis cumulat, charitatem decorat, consummatum pro

Oras & le- tione servatur. Per hanc in confessione perfici

jun. in tentatione duramus. Per hanc pro Christo con-

vincula sustinemus. Per hanc postremo beata munera auxili

consummamus. Ratio hujus est, quia opus nostrum

superat debilitatem nostram, & Christi postuletur Christus

tudinem, quæ non nisi media oratione acquiretur:

impetratur.

tur, vobis Hæc Sanctorum Martyrum arma sunt. Investigatis gaudet modo armamentarium, ubi ejusmodi formantur animos conservantur arma. Armamentarium est sanctissimum suum altaris Sacrementum, quod simul est Mysterium peccatum dei, sustentaculum spiritus, Sacrementum unionis & amoris. quacunq[ue] convivium, in quo Christus sumitur, recolitur mea cuncta & Maria Passio eius. Sacmentum hoc unionis & a-
volutu[m] doris figura, in qua futura gloria nobis pignus datur.
gentes vero solum est Sacrementum, sed etiam sacrificium, ut
uroribus exempli animemur ad sacrificandos nos ipsos
cervicem Christo, quemadmodum ipse et Christus se sacrificavit
deco[n]tra atti suo externo pro nobis.
naturam. Hæc est memoria illa, quam Christus exigebat a
nobis, videlicet, in itatio[n]e: *Hoc facite in meam com-
memorationem*: exponit S. Cypriani, in meam Imi-
tationem. Et sicut optimè notat S. Gregorius: *Dial. lib. 4.*
issum a Christus verè pro nobis hostia erit Deo, cum nos ipsos c. 55.
as charis hostias sacrificimus. O Armamentarium potentissimum,
optime sanctissimum Sacrementum! juremerito illud vocare
Seminarium secundissimum Martyrum.
Vinciat Tyrannos, superati tormenta, & quare? *Psal. 22.*
Paralimensem adversus eos, qui tribulant me? Exponit S. Cypri-
ani, contra Tyrannos persequentes ad Martyrium.
Ad sanctissimum Sacmentum tanquam ad currim
fortissimam: *Vbi est omnis armatura fortium, recut-* *Cant. 4.*
ebant S. Martyres primitivæ Ecclesiæ, dicebantque
adander Tyranis: *Christiani sumus, & collectam
nos in unum: quod idem erat, & si dixisset juxta expo-
sitionem S. Cypriani: Paralimus ad omne martyrium, S. Cyprian
quia armati Corpore & Sanguine Domini in Sacra-
tinus omnino mento.*
Hactenus de armis, admodum decertandi & pugnandi
am progrediamur.

Accedunt Patrii ad campum seu locum certaminis
auxilium militis Christi. Et hi, opinione Tertulliani, *Tertull. ad
Iij. non sunt nisi Pater, Filius, & Spiritus Sanctus: mart. c. 3.*

Agathonista est Deus, Xystarcha Spiritus Sanctus, Epistles
postulat Christus Iesus. Assit Patri æternus, ut premium clar-
iatur: Sanctus Sanctus, ut defendat: Christus Iesus, ut
loccat pugilem, & pugil palman & victoriam reportat.

Ec.

Orig. hom.
in Ezech.
Cass. coll.

Ecquænam erit gloria & magnificientia illius
ubi præsens est sanctissima Trinitas, Angelorum
exercitus spectantes & defendentes Christi
inter hos Angelus Martyrum ad hoc officium
deputatus?

S. Cypria. Quæ major potest esse dignitas: ait S. Cypr.
ad Martij. habere spectatores Deum, Angelos, & Cheloni
gnare in præsentia Dei: ipsis Christi manibus
Prælantes nos, & fides congreßione pugnantes
spectant Angeli & Christus. Quanta est gloriam,
quanta felicitas, presente Deo congregari, & Christi
coronari?

Aug. lib. 2. Spectaculum verè admirabile, resumit Aug.
symb. cath. In quo Deus adjuvat, fides impetrat, sanguis
præmium consequitur tale, quod si ille, qui vocatur
piat; & qui donaverit, nihil amittat.

Quid poterit deterrere Martyrem tantum
S. Cyprian. præsidis? Tyranni? Dæmones? Majoris
exhor. ad nus ad protegendum, quam Diabolus ad impugnam
Mart. c. 10. Si habes Antagonistam Diabolum, habes Agnum
Deum.

Præparato certaminis loco, descendunt in armis
giles concertaturi; at differentibus armis, iugula T
Tertull. l. 1. armatur Tyrannus, Charitate Martyr; armatur
de Patien. sunt crudelitas & ferocitas: arma charitatis, iugulum
c. 14. & fortitudo: Unde patiens clypeo omnia superat
Guil. Par. patientia certat & vincit. O victricem, & gloriam
de motib. Patientiam! Vixtrix gloriosa patientia, que superat
c. 10. repercussionem hostes dicit ac profernit. Vincit per
superat cedendo, & moriendo vivit. Scuto inserviat
gerit Passionem & Mortem Imperatoris & Domini
Christi Iesu, & symbolum hoc in medio conservet
Qui perdiderit animam suam propter me, invictus
Matth. 10. &c. Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam
non possunt occidere.

Cyprian. de Procedunt ad verba, & se invicem provocantur
duplici fert minister Sahanae impia & sacrilega verba:
Martij. Christum, & immola Iovi, & esto amicus nostrus
Petr. Max. morere. Respondebit in rapidus Christi miles:
Mart. Sur. Deum adoramus, Creatorem cali & terra;

ter & moneo, Deo vero sacrificia, ut pessime evaderem
menta diaboli: alias cum Diis tuis in igne sempit
erno ardebis. Feram in te, replicat Tyraanus,
Eicum perennimortis, & variis faciam te tormentis affici.
esponderet Martyr: Hoc est, quod tota aviditate
in S. Cyprian Chaldaea
anibus De verbis descendunt ad facta. Exhibitent impij
interfratricies militi Christi varia tormentorum genera:
gloriis ignem, ferrum, equuleos, metalla liquefacta,
& Christi lagella, feras immanissimas. Ast nullo concutitur
more intrepidus militis animus, imo tyranno in
nitidus agerat: Parva sunt hac, non timeo tormenta tua: S. Plato Sanc
sanguinem, neque enim ignis, neque crux, neque ira bestiarum, r. 22. Int.
qui visus neque ablatio membrorum nobis persuadent à Deo
vive deficere. Neque enim diligimus, quod nunc est,
seculum; sed, qui pro me est mortuus, & resurrexit,
Christum. Mibi vivere Christus est: & pro ipso mori,
lucrum & gloria. Immensis Tyrannus Christi victi
mam offerii, hauriri è venis sanguinem, ardenti
busque prunis imponi imperat. Impi exequuntur
jassa Tyranni: & ecce Sponsus sanguinis positus in
thalamo nuptiarum, plaudit & jubilat veluti in die
sponsiorum: sostollit in altum oculos, contem
Platon, quomodo Vxor preparavit se, cœlestis glo
riæ sponsa, beata, inquam, Dei visio: cœlesti repletus
gaudio locum dare nequit tristitia, non persistit tor
menta, flores aestimat prunas ardentes, auroni suavem
flammat, & currum triumphalem gloria judicat
esse festetrum mortis. Obstupescit terra, & cœlum
trahit exultantem in morte, & insultantem morti: S. Bernard.
Vbi est mors Victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? serm. 22.
jam non stimulus, sed jubilus, jam cantando moritur Cant.
homo, & mortiendo cantat. Dimitit oculos, cir
cupsicit & videt, quod Martyriorum stola pre- Tertull.
paratur, Angelus bæjulus sustinentur. Videt An
gelum martyrij, unâ manu deferentem palmarum,
alterâ coronam, ut præmio afficiat & coronet
Christi militem. Protrumpit Martyr in gratia
tom actionem, laudat & benedicit Dominum:

H

Gloria

LOV SII
IDÆ RÆT
OV

S. Acacius Gloria tibi Deus, & benedico tibi, Domine Da
Mart Sur. cum unigenito Filio tuo & Spiritu sancto :
Mens. Maj. tua est gloria, tuus honor, nunc & semper,
faculorum. Gratiae tibi ago, Domine IESU
qui sancto nomine tuo protexisti me servum
& dedisti mihi gratiam, ut perfette cuius
cerem pro te suscepis certaminis. Et nunc
suscipte in pace animam meam, quoniam nunc
in seacula.

Dicitis hisce verbis victoriosus Christi mil
manu excepit palmam ab Angelo. & con
imponitur: cœli eidem aperiuntur, ob
procedit copiosus Martyrum exercitus: am
lis albis & palma in manibus eorum. Accedat
stus & B. Virgo, Rex & Regina Martyrum d
Christi militem ad triumphum cœlestem, d
veni coronaberis, lata ac ridens anima c
egreditur corpore. Angelorum stipata c
& applausu, triumphatura ingreditur cœl
ium, eorumque annumeratur ordini, qui
ex magna tribulatione, & laverunt solas su
dealbarerunt eas in sanguine Agni: & col
in proprio throno gloriæ: Et Agnus, qui in
throni est, reget eam, & deducet eam ad vitt
a quarum, & absterget omnem lachrymam ab
S. Cyprian. Talis est fons illius, qui pretio sanguinis emis
talitatem.

Apoc. c. 7.

Cant. 4.

Apoc. 7.

CAP. IV.

De Martyrio Patientie.

Ecundum Martyrium, in quo Deum glorificamus, est martyrium patientie: quo patienti animo sufferimus omnes afflictiones, quæ ex electione, aut ex necessitate antem nobis eveniunt: Fer fortis ac generoso animo, et quid in Psal. 127 accident, hoc enim est tibi Martyrium. Non una in causâ mortificatione Martyrium dicitur, ait S. Thom.

ia similis est vero ac proprio martyrio : quod S. Au-
^{S. Thom.}
stantius declarat aliquā similitudine : etenim, sicut
Iesus
emper,
servum
de corde
Et nunc
am eum
risti mis-
& conoti-
t, obre-
us : am-
Accedus
rum in-
em, an-
nima c-
upata co-
ar coll-
, qui se-
bolas sua
& de col-
, qui se-
ad vita-
n ab euc-
e emis-
Omnis, qui
on decet
o glorifi-
zardus es,
artium
omnes
fficiati
nimo
Non
S. Thom.
ia sanguinis tormentis medianibus Ty-
noi trahunt tollere fidem Christi ; ita in Martirio
cruento , seu sine sanguine diaboli conantur exi-
re ac penitus extinguiere charitatem Christi :
cui enim caritas , veritas & Iustitia Christus est ;
Qui ille , qui infideliatur , persecutor est : & ille,
qui eam in se , & in aliis custodire voluerit , Mar-
te est.

Et quemadmodum in Martyrio mortis & sanguini
is minatur Tyrannus : Abnegat Christum , aut mo-
sacrifica Mammonam , & erit dives . Responderet
Sanctus Martyr Tyranno : Non sacrifico nisi Martij,
ni soli Deo , & hoc ego semper optavi , ut carent
temporali ac miserabile viritate perveniam ad sempiternam . S. Maximus
in illi modo in martyrio mortificationis tentat Dæmonum .
non per concupiscentiam : responderetque pectoris
ratione : Quid mihi & tibi , Belial ? Ego Christi ser-
vus sum , illius redemptius sanguine , illi meorum manci-
vi : quid mihi & tibi est ? Nihil tuum quaro , nihil Iesu.

Omni igitur tempore martyrium subire possumus ,
i forti ac constanti animo inimicorum assultibus re-
sistimus : Omnes , qui pie volunt vivere in Christo . Ad Tim.
notimat Apostolus , persecutionem patientur . Aut c. 3.
ib extra à Tyrannis , uti explicat S. Thomas , S. Thomas ,
int ab initio per pugnam contra Damonem . E: si de- S. Cyprianus
si Tyrannus , si tortor , si spoliator ; non deerit concu- ubi sup.
fientia , Martirij materiam quotidianam nobis ex-
hibebit .

Denique , si mors coronat Aureola caput Martiris ;
non decet quoque mortificationi sua corona : S. Ber-
nardus cos , qui nos mortificant , vocat Aurificos Guil. Paris.
postres , qui nobis eterni Regni coronas fabricant . p. 15. l. 7. de
Inde consulit Parisiensis : Cum videris vindicta morib.
autem , increpa illum : ut quid facis hec frater ?
et quid percutis operarium tuum . & fabricatorum co-
ribus .

In ejus vita. De Sanctâ Lidovinâ legitur: *Vidit in missa coronam pretiosissimam, nequum tamen in veste ecclæ absolutam, post aliquot mortificationes pessimas, appauuit ei Angelus, & dixit: Salve, miserere, ecce nunc absoluta est corona, perlecula tienter tolerata gemmæ fuere, quia in illâ corona vidisti, & desse.*

Quod attinet ad modum decertandi & vivendi, hoc conflictu & pugnâ, tres requiruntur: primò, ut pugnemus sufferendo: secundò, deremus amplius pati, ipsam etiam mortem ut patiendo laudemus Deum, eique gratias. Quantum ad primam conditionem adversa cum omni patientiâ tolerare & suffi-

S. August. bemos. Juxta mundi legem, male facientes in Psal. 69. sit in studio Christi lex est contraria: non quantum sed qui percutitur, coronari decretum est. Sicut vincitur inimicus & tolerantia. Patientia S. Hieron. insuperabilem, quem admodum scopolus abundat, frangi non potest: & sicut fortis adam cedit, nec igni. & velut durissima petra, in qua non insigitur, sed rasilic.

Hæc patientia tribus corroboranda est: bus: prima est exemplum Christi. Antiqui quibus utebantur in præliis, depingebant majorum suorum, ut illarum aspectu & immagis stimularentur ad heroica parranda. Ad eundem modum Christianus in scoto patientia depingere debet Passionem ducis in nomine Domini, ut ipsius exemplo omnem mentionem & ipsam metu mortem patienter ferat.

Tertium. ad est spes præmij: *Nihil crux sentit in nervo, nam in cœlo est.* Non persentirentur tormenta, animo quiescente in cœlis. Tertiae, instructione nostrâ præ oculis habeamus exercitium sacerdotium: quod si namque illi tor & consolatus pro caducis terrenæ bonis, quanto magis nos patiens pro æternis cœli bonis? Si ranti virtutem, verum Margaritum?

Secunda conditio ad modum pugnandi & vincendi
iquita est desiderium patienti plura , imò mortem
iam pro Christo. Quandò constitutus es in morti-
catione quādam , utinam pena illa tibi accresceret &
persecutor agmentetur : à mortificatione illā transires ad mor-
tem , ac patiente pro Christo dignus quoque esses mori-
to Christo ! Fælix profecto , ac terque quaterque
carus deprædicandus esses.

Hoc ipsum erat illud plus & plus , quod ex intimis
cordis sui penetralibus eructabat Sanctus P. Xaverius
constitutus in tribulationibus : Plus & plus usque ad
mortem Documentum hoc hauserat à Patre & Magistro
suo S. Ignatio docente : plura & majora pati pro Christo ,
& hoc semper orare.

Hac eadem patienti praxi uebat Ap. stolus Pau-
lus , qui semetipsum Deo , uti resert S. Chrysostomus , Chrysost.
per singulos dies immolabat. Quam hostiam duplicitate de laud.
offerabat , cum quotidie morsens ad pericula se ius Paul.
gut preparabat , consummans voluntate martyrium ;
cum corpore suo mortificationem sine intermissione
circumferens. Ultra passionem actualē consum-
mabat voluntate Martyrium : Martyr erat desiderij ,
in omni occasione vitam pro Christo expondere deside-
rabat : parum ipsi erat pati pro Christo , aspirabat
semper ad subeundam mortem pro Christo. Ne quis Ibidem
vō hū tanum sacrificiis contentus fuit (prosc-
quatur idem Chrysostomus) sed quia scipsum con-
severari Deo , etiam orbem universum studuit offerre.
Rationem docet S. Bonaventura , quia passio habenda
est in actu , mors in desiderio ; nam perfecta charitas Apolog.
est in desiderio martyrij , quod probat tribus ratio-
nibus.

Prima , Amor est vis unitiva ex Dionysio : ergo in- S. Bonav.
climat ad desiderium martyrij : quia nullo alio medio , 10.1 Apolo-
gus , nec convenientius , nec intimius , nec celerius unismur Chri- gia paup.
sto , quam per martyrium . resp. de ap-

Secunda , Amor est vis diffusiva : ergo est desi- pet Mart.

derativa Martyrij , per hoc enim sit maxima nostri a. 1

diffusio .

Ex Hug.

Tertia ,

H. 5

Tertia, Amor est vis transformativa: ergo
Martyrij: quia perfecta transformatio aeterna
dum assimilationem in passione & morte.

Luc. 22.

S. Greg.
Nazian.
Orat. 29.

Tale erat desiderium Christi: Baptismus
Zari, & quomodo coarctator, usque dum perficiatur.
Tale quoque Sanctorum extitit desiderium
ipsorum refert Nazianenus: hujusmodi desiderium
fuisse inexplicabile & insuperabile: Hujusmodi
quadam aviditate teneor. Et quidem fuisse con-
sidero ut a cogitatione illâ nequaquam distabatur,
Nec ab eo unquam divelli possum. Quapropter
rum dilectabatur honoribus, visâ profusione
exultabat, eorumque pugnas coronasque
proprias aestimabat: Martyrum honoribus obli-
gilum crux gestio & exulto: atque alterum attamen
certamina & coronas meas esse judico.

Quid dicam de Sancto Ignatio Martyre? mino ipsi
suo moriendi satisfaceret desiderio, cuncta pluri-
rum genera, quae ad mortem suam concurrent, impon-
tabat: Ignis, crux, bestiarum constantia, absens mea Do-
ratio, confractio, dissipatio membrorum, inter Pausorum
corporis, & tormenta omnia diaboli in me versus est, & pro-
Iesum Christum merear adipisci.

Idem debet esse desiderium tuum, O anima! offere
Dices igitur cum S. Gregorio: Vnum ad palmam sed et ipsi
pro Christo mortem offerere: non est alia via quod illa
conducat ad veram gloriam, medium nullum sicut
adest ad obtinendam coronam: Vnum ad palmam Prze-
ad illam, inquam, palmam, quae est suauitas est De-
umbrosa ad requiem, honorabilis ad triumphum metu-
num iter, ad summum gloriam, quam debemus possum
Vnum ad summum gratitudinis, quam debemos Cor- grata
Vnum, propter rationalem satisfactionem, quam debemus en- IESV,
pro nostris culpis & peccatis.

Deo debetur summa adoratio, quia est summa te adju-
stas, summus amor, summa bonitas: quia est summa sub ele-
testimonium, cum in se sit summa veritas. Et si Ne fini-
satisfaciamus obligationi, Vnum ad palmam iur. So- Passionis
ibi concurrere potest Martyrium: etenim, ut effi- alpiter
ficiunt, summa adoracionis actus est: ut est holocau qui am-

aut summae charitatis, profundendo vitam: deniq;
testimonium est, summæ testificationis actus est, testi-
cando Deum profusione sanguinis.

Verum cedant omnia alia motiva: & quod accendaris
desiderium Martyrij, ubi sufficiat consideratio gaudij,
quod per totam æternitatem percipies, recordando, te
cessum esse in obsequium Christi.

Cum igitur præfatum desiderium in tam magno ha-
batur prelio; ut eo stabilius sit & firmius, non abs re-
laxatione. Scilicet confirmetur voto dandi vitam pro Christo, non
tempore duncaxat, quo obligat præceptum confessio-
nus fidei; verum etiam non existente simili obligatione.
Imo, si utrumlibet horum, nempe, tam electio mortis,
quam fuga ejusdem in æqualem cederet Dei gloriam;
attamen ob majorem Christi imitationem, ratione obli-
gationis voti, ipsam eliges mortem. Idem à Christo Do-
ctoribus mino ipso instanti conceptionis suæ factum esse afferunt
plurimi sacri Doctores. Voto confirmavit præceptum
currere impostum sibi à Patre moriendi pro nostrâ salute: *Vota Psal. 21.*
ab aliis mea Domino reddam, videlicet, Nativitatem meam, *S. Aug.*
Passionem & Mortem, *voto oblata*. Laudabile quoque *Suar. 10. 2.*
ne verum est, & proficuum frequenter renovare hæc vota, præfer-
in 3. p.

tim in Missæ offertorio: tunc enim Sanctissimæ Trinitati
offerens in sacrificium non solum Christum Hominem;
sed te ipsum quoque, totumque mundum, eo affectu,
quo illa offerebat S. Apostolus Paulus, ut supra dictum
nullum fuit.

Præterea idem desiderium, ut sit efficax, offerendum
est Deo: siquidem Martyrij gratiam esto quis opere
mereti nequeat, bene tamen oratione imperare
possimus. Hæc gratia continuè à Deo petenda est:
gratia Martyrij est gratia gratiarum maxima. Ore-
amus ergo cum S. Ireneo: *Largire, amantissime Iren. lib. 4.*
IESV, ut, quem à te spiritum habuimus, protuagloria.
te adjuvante reddamus. Ec cum S. Petro Martyre *S. Pet.*
sub elevatione sacræ Hostiæ in sacrificio Missæ: *Mart.*
Ne sine, Domine, ex hac vita migrare, non sumpto
Passionis calice. Nonne quām etiam affectiva illa ueris
aspiratione S. Ignatij Lojolæ: *Amore amoris nisi moriar, S. Ignat.*
qui amore amoris me dignatus est mori.

Coram Cruce positus proferes orationem

S. Xaver. S. Franciscus Xaverius quendam ē filii sui
Marc. Ma- docuit: Ave lignum crucis, ave crux mea
strillo. mesibi torum dedico in perpetuum: Oro super gratiam pro te fundendi sanguinem mibi luctu largiaris, & sicut oravit, ita obciduit.

Ultima denique conditio ad decerendos

S. Chrysost. pugnū studio requisita est benedictio & laus in hoc lingua sanctissimā, ait S. Chrysostomus, quius

Deo gratias agit: certè non inferior est lingua nostra que paruer coronatur. Cantant martyres

Apoc. 1. cœlesti: Salus Deo nostro: gloria & honor Dei
vat, ac regnet in æternum. Caetanc intonat

in terra constituti: Gloria in excelsis Deo, Glori

S. Hermilius. Deus. Et quo cantabunt tribulati in penitenti

Martyr. tyres, resumit idem Chrysostomus, in con

Sursum. vinculis detenti, vel malis innumeris obducti, puero in igne cruciatis nibil intermittebant. De

laudesque referre: quantò magis nos in tribu

S. August. nostri?

in Ps 148. Rationem S. Augustinus adducit. Si fanta

tota consistet in laudando Deum, similiter

vita præsens omni tempore tam prosperitate

versitatis: nec ullus idoneus erit futura vita, nullum

præsenti huic laudis officio operam dederit. Ne facere

presenti vita nostra in laude Dei esse debet, quia

satio sempiterna futura nostra vita laus Deo erit: O

potest fieri idoneus futura vita, qui se ad illumina

non exercet. Et hic sic finis Martyrii pa-

tientiae, adeoque totius prælensis

EXEL